

۲۰۴۹۷۴۳

آموزه‌های زردشت و فلسفه‌ی دین پارسی

اس. ا. کاپادیا

ترجمه اورمزد گلیاری

نشر گویا

نشر گویا

goya publication
goya bookstore

معنای زرتشتی از کتب زرتشتی و فلسفه زرتشتی

سرشناسه	: کاپادیا، اس. ا. (ش. زرتشتی، آ. اسپانیارچی)، ۱۸۵۷-۱۹۴۱ م. Kapadia, S. (Shahriyari Aspaniarji), 1857-1941
عنوان و نام پدیدآور	: آموزه‌های زردشت و فلسفه زرتشتی، اس. ا. کاپادیا؛ ترجمه اورمزد گلیاری،
مشخصات نشر	: تهران : نشر گویا، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۰ ص.؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
شابک	: 978-622-6528-45-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: عنوان اصلی: The Teachings of Zoroaster and the philosophy of the Parsi religion.
موضوع	: زردشتی
موضوع	: Zoroastrianism
شناسه افزوده	: گلیاری، اورمزد، ۱۳۵۹-، مترجم
رده بندی کنگره	: BL۱۵۷۱
رده بندی دیویی	: ۲۹۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۷۶۶۶۵۰

اس.ا. کاپادیا

اس.ا. کاپادیا

رئیس آموزش گلیاری

طرح بلد: محمد زبانیان

چاپ نخست: ۱۳۹۰

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۲-۶۵۲۸-۴۵-۰

چاپ: خانه فرهنگ و هنر گویا

نشر گویا

خیابان کریم خان زند، روبروی ایرانشهر، پلاک ۸۹

تلفن: ۸۸۳۱۳۴۳۱ - ۸۸۸۲۸۸۸۴

www.gooyabooks.com info@gooyapub.com

حق چاپ و انتشار کلیه مطالب محفوظ می باشد.
هر گونه اقتباس و استفاده از مطالب منوط به دریافت اجازه از ناشر می باشد.

gooya.publication
gooyabookstore

فهرست

۹	مقدمه	۷۷
	آیین زردشت	۷۷
۱۳	مقدمه	۸۷
۱۵	یکتاپرست در برابر مُترک	۸۷
۱۹	سقوط و مهاجرت	۸۷
۲۱	روح طبیعت	۸۸
۲۱	«شما از جان و دل به روح طبیعت گوش خواهید داد»	۸۸
۲۷	آفرینش	۹۸
۲۹	ثنویت	۹۸
۳۳	بیمه	۷۸
۳۳	درباره‌ی زندگی بر روی زمین	۷۸
۳۵	نیک و شر	۸۸
۳۶	احکام طهارت	۸۸
۴۰	اندیشه‌ی نیک و شر	۸۸
۴۲	زناشویی	۸۸
۴۸	فرشتگان مقرب	۸۸
۵۳	درباره‌ی زندگی پس از مرگ	۸۸

۵۶..... ثمره

۶۰..... رستاخیز

گزیده‌ها

۶۵..... طهارت

۶۵..... نیایش اشم وهو

۶۵..... از خرده اوستا

۶۶..... قانون اهورامزدا

۶۶..... فرامین تن و روان

۶۹..... مقصد روان

۷۳..... روز حساب و کتابِ روان

۷۴..... روز گاهان

۷۷..... اعاد اف بنین

۷۷..... نیایش

۷۸..... نیایش کمنه

۷۸..... نیایش که در رزم گاه

۷۹..... نیایش اورمزد یشت رستاخیز خداوند

۸۳..... هشدار خداوند درباره زمین و طوفان

۸۵..... نعمت زراعت زمین

۸۶..... شادمانی زمین

۸۶..... اندوه زمین

۸۷..... زراعت زمینی که در آن مردار پیدا شود

۸۷..... تطهیر آبی که توسط مردار نجس شده است

۸۸..... آموزش و پرورش دینی

۸۹..... پاداش اشون

۹۰..... بخشیدن گناه

۹۱..... فریب

۹۳..... اخراج انگره مینو

۹۳..... در وام گرفتن

۹۳.....	در تباه کردن چیزها
۹۴.....	تعادل در نوشتیدن می
۹۵.....	آمدن روان‌ها به زمین
۹۷.....	اعتراف‌نامه‌ی مزدیسنی
۹۹.....	پتت ایرانی
۱۰۰.....	تشریفات زناشویی
۱۰۱.....	پندها
۱۰۱.....	تبرکات
۱۰۲.....	یهود ارداویراف
۱۱۱.....	زبان‌های
۱۱۲.....	زیایش برای پساداشت
۱۱۳.....	یادداشت‌های نویسنده
۱۱۵.....	فهرست منابع

مقدمه‌ی نویسنده

زردشتی‌گرایی، دینی است که بیش‌تر به‌وسیله‌ی چند تن از دانشمندان برجسته‌ی شرق شناس توضیح داده شده و کم‌تر نزد عموم مردم شناخته شده است. از میان میلیون‌ها پیرو روزگار باستانی این دین، اکنون تنها تعداد کمی پیرو متدین که با نام بارزیه شناخته می‌شوند، باقی مانده‌اند.^۱ اینک من بر همین اساس جسارت کرده و استرشته‌ای مختصر درباره‌ی این پیامبر الهی در برابر خوانندگان قرار می‌دهم. امیدوارم در این نوشته، آنان که با این دین بیگانه هستند، شعله‌ای در راه روشنگری فلسفی و معتقدین به زردشت، موضوعی برای مطالعاتی عمیق‌تر و مسترده‌تر در وادی ناگفته‌های الهیات و فلسفه‌ی متعالی، مستور در نوشته‌های باستانی کتب تاریخی اوستا^۲ پیدا کنند.

۱. در قرن دوم هجری و پس از تفوق نظامی و سیاسی اعراب بر ایران جایی برای توجهی از ایرانیان که طبیعتاً پیرو دین زردشت بودند به گجرات هند مهاجرت کردند. امروزه این جمعیت با عنوان پارسیان شناخته می‌شوند. بعدها گروهی از ایشان به بمبئی و حتی کشورهای غربی مانند انگلستان و آمریکا مهاجرت کردند. امروزه جمعیت پارسیان هند حدود صد هزار نفر تخمین زده می‌شود، اما گذشته از این جمعیت حدود ده‌ها هزار نفر از زردشتیان هنوز در ایران و غالباً در شهرهای یزد و کرمان ساکن هستند. ظاهراً بنابر این کتاب، نویسنده یا هیچ اطلاعی از جمعیت زردشتیان ایران نداشته یا عمداً به آنها اشاره‌ای نمی‌کند. م.

۲. منظور کتاب‌های پنج‌گانه‌ی یسنا، یشته‌ها، وندیداد، ویسپرد و خرده اوستاست. م.

برای مطالبی که از منابع گوناگون در این کتاب استفاده شده است بیش از همه مدیون آثار اساتید مستشرق ذیل هستم: دکتر مارتین هاوگ^۱، دکتر وست^۲، دکتر میلز^۳، پروفیسور ماکس مولر^۴، اشپیگل^۵، بلیک^۶،

۱. مارتین هاوگ Martin Haug خاورشناس معروف آلمانی (۱۸۲۷-۱۸۷۶). او در دانشگاه مونیخ استاد زبان سانسکریت بود. در هندوستان با زبان زند و ادبیات مربوط با آن آشنا شد و نخستین دانشمندی بود که گات‌های اوستا را نوشته‌ی شخص زردشت است و معتقد بود خدای یاد شده در این اثر خدایی واحد است. م.

۲. 'دوارد ریپین' و 'E. W. West' خاورشناس انگلیسی (۱۸۲۴-۱۹۰۵). او مؤلف پنج جلد از مجموعه‌ی کتاب‌های مقدس شرقی The Sacred Books of the East است. م.

۳. لورانس هیو، رت میلز L. H. Mills خاورشناس انگلیسی (۱۸۳۷-۱۹۱۸). او در دانشگاه آکسفورد استاد زبان فارسی و زند بود و در سال ۱۸۸۷ قسمتی از گات‌های اوستا را به زبان انگلیسی ترجمه کرد. م.

۴. فردریش ماکس مولر Friedrich Max Müller (۱۸۳۰-۱۹۰۰) خاورشناس و زبان‌شناس برجسته‌ی آلمانی تبار. بیش‌تر عمر خود را در بریتانیا سپری کرد. او یکی از بنیانگذاران مکتب دین‌شناسی تطبیقی و تحقیقات دانشگاهی در حوزه‌ی هندشناسی محسوب می‌شود. معروف‌ترین کار وی، که پیش از این نیز از آن نام برده شده، مجموعه‌ی پنجاه جلدی کتاب‌های مقدس شرقی است که با همکاری تعداد زیادی از دیگر دانشمندان گردآوری و به انگلیسی ترجمه شده است. م.

۵. فردریش فون اشپیگل Friedrich von Spiegel، زبان‌شناس و ایران‌شناس معروف آلمانی (۱۸۲۰-۱۹۰۵). مطالعات او در زمینه‌ی آیین بودایی بحث‌ساز شد تا به شناخت اوستا و ترجمه‌ی متون پهلوی رهنمون شود. از این خاورشناسان به‌دست‌آمده فهرست پر ارزشی در زمینه‌ی فرهنگ و زبان‌های ایرانی باستان باقی مانده است. م.

۶. آرتور هنری بلیک Arthur Henry Bleeck (۱۸۲۷-۱۸۷۷)، یکی از کارمندان موزه‌ی بریتانیا British Museum بود که در زمینه‌ی زبان‌شناسی تبحر داشت. بلیک در زمان نبرد کریمه به شرق آمد و تا پایان نبرد در شرق باقی ماند، اما پس از مراجعت به انگلستان، موزه‌ی بریتانیا دوباره او را برای ادامه‌ی کار قبول نکرد. برای همین به استخدام مونچرجی هرمزجی کانا که مردی زردشتی بود درآمد و سال‌ها برای او کار کرد. حاصل این کار ترجمه‌ی اوستا به انگلیسی است. یک دستور مختصر زبان فارسی و یک دستور کاربردی زبان ترکی نیز (در کنار چند اثر دیگر) از او باقی مانده است. م.

وسترگارد^۱، راگزین^۲، دارمستتر^۳، آقای کاما^۴، اروارد کاواسجی ادالجی کانگا^۵، آقای کانگا^۶، آقای جی. آ. پوپ^۷ و دکتر آدامز^۸.

۱. نیلز لودویگ وسترگارد (۱۸۷۸-۱۸۱۵) Niels Ludvig Westergaard، خاورشناس دانمارک، و پدر هارالد وسترگارد اقتصاددان مشهور است. وسترگارد مطالعات خود را در زمینه زبان نورد باستان Old Norse و سانسکریت آغاز کرد. سپس در سال‌های ۱۸۴۱ تا ۱۸۴۰ سفری به ایران و هندوستان انجام داد که در آن به تحقیقات مهمی در بیستون و همچنین بمبئی مشغول شد. در سال ۱۸۴۴ از روی کتیبه‌ی بیستون شروع به رمزگشایی نشانه‌های خط میخی کرد و در این زمینه به موفقیت چشمگیری هم رسید. م.
۲. زناید الکسییر راگوزین (۱۸۳۵-۱۹۲۴) Zénaïde Alexeïevna Ragozin، زنی روس تبار بود که بعد از سال ۱۸۷۰ به آمریکا مهاجرت کرد و عضو جامعه‌ی شرق‌شناسی آمریکا شد، اگرچه او تحصیلات دانشگاهی نداشت، اما در زمینه‌ی شرق‌شناسی و همچنین تاریخ اروپا تحقیقات مهمی انجام داد است. م.
۳. جیمز دارمستتر (۱۸۴۹-۱۸۹۴) James Darmstadter، زبان‌شناس مشهور فرانسوی. او مطالعات گسترده‌ای در زمینه اساطیر هندوستان و همچنین زبان‌های باستانی ایرانی انجام داده است. جیمز دارمستتر که خود به دین یهود بود در سال ۱۸۷۵ نظره‌ای درباره‌ی اسطوره‌شناسی اوستا منتشر کرد و در آن مدعی شد آیین زردشتیان تحت‌تأثیر باورهای یهودی بوده است؛ این دیدگاه متفاوتی نسبت به نظر غالب دانشمندان مبنی بر تأثیر یهودیت از زردشتی‌گری بود. لازم به ذکر نیست که این دانه‌مند تأثیری انکارناپذیر بر دانش نوین فرهنگ و زبان‌های باستانی ایرانی داشته است. م.
۴. ک. ر. کاما یا خرشدجی رستم‌جی کاما (۱۸۳۱-۱۹۰۹) Kharsheji Rustomji Cama، دانشمند و اصلاح‌طلب نامدار پارسی بود که در آغاز در هندوستان به تحصیل پرداخت. چند دوره سفر به اروپا و تحصیل در کنار دانشمندان بزرگی همچون اشپیل در زمینه‌ی خاورشناسی دانش قابل توجهی کسب کرد. کاما علاوه بر مطالعاتش در حرره‌ی دین زردشتی، فعال اقتصادی برجسته‌ای نیز محسوب می‌شد. در سال ۱۹۱۶ موسسه‌ی خاورشناسی کاما در شهر بمبئی به افتخار او تأسیس شد. م.
۵. اروارد کاواسجی ادالجی کانگا (۱۸۳۹-۱۹۰۴) Ervard Kavasji Edalji Kanga، از پارسیان محقق در زمینه‌ی آیین زردشت بود. از مهم‌ترین آثار او واژه‌نامه‌ی جامع اوستا به زبان گجراتی و انگلیسی‌ست.

6. N. M. N. Kanga

7. J. A. Pope

8. Dr. J. Adams

همچنین باید از مقامات دفتر هندوستان^۱ به این خاطر که سخاوتمندانه کتابخانه‌ی ارزشمند ادبیات زند و فارسی خود را در اختیار من گذاشتند تشکر کنم. نیز از دوست قدیمی‌ام سِر پاردون کلارک^۲، مدیر موزه‌ی ویکتوریا و آلبرت^۳ کینگستون جنوبی^۴ برای پیشنهاد ارزشمندش درباره‌ی چاپ تصویر زردشت، که اکنون زینت‌بخش جلد این کتاب است، تشکر می‌کنم. همچنین از دوستانم آقای کاپادیا^۵ از مهمانسرای لینکلن به خاطر کمک‌هایش تشکر می‌کنم.

۱. دفتر هندوستان India Office یک نهاد دولتی بریتانیایی بود که در سال ۱۸۵۸ در لندن تأسیس شد. م.

2. Sir C. Purdon Clarck

3. Victoria and Albert Museum

4. South Kingston

5. A. Kapadia